

Sõidukijuhi õnnetusjuhtumi- kindlustuse tingimused

TKA-DPA-20111-EST

IF P&C INSURANCE AS. ÄRIREGISTRI KOOD 10100168

Tingimuste kohaldamine

1. Käesolevaid kindlustustingimusi kohaldatakse koos „Kindlustuse üldtingimustega“.
2. Käesolevates kindlustustingimustes toodud õigused ja kohustused kehtivad lisaks „Kindlustuse üldtingimustes“ toodud õigustele ja kohustusele.
3. Sõidukijuhi õnnetusjuhtumikindlustuses ei kohaldata „Sõidukikindlustuse tingimusi“.

Kindlustusjuhtum

4. Sõidukijuhi õnnetusjuhtumikindlustuse kindlustusjuhtum on kindlustuspoliisile märgitud sõiduki teelt väljasõit, ümberminek või kokkupõrge teise sõiduki või muu objektiga (edaspidi „liiklusõnnetus“), mis põhjustab kindlustatu surma või püsiva puude tekkimise.
5. Kui kindlustuspoliisile märgitud sõiduk ei ole hävinud ega kahjustunud, ei ole tegemist sõidukijuhi õnnetusjuhtumikindlustuse kindlustusjuhtumiga.

Näide. Juhi sõrmed jäid sõiduki ukse vahele. Sõiduki uks jäi terveks, sõrmed mitte. Kuivõrd sõiduk ei ole hävinud ega kahjustunud ei ole tegemist sõidukijuhi õnnetusjuhtumikindlustuse kindlustusjuhtumiga.

6. Käesolevate kindlustustingimustega on ette nähtud kitsas liiklusõnnetusega seotud õnnetusjuhtumikaitse. Laiema kindlustuskaitse rakendamiseks võivad kindlustusandja ja kindlustusvõtja sõlmida eraldi õnnetusjuhtumikindlustuslepingu.

Kindlustuslepingu kehtivus

7. Kindlustus kehtib kindlustuspoliisil märgitud sõidukikindlustuse kehtivuspiirkonnas.

Kindlustatu

8. Kindlustatu on inimene, kes kindlustusjuhtumi toimumise ajal õiguspäraselt juhtis kindlustuspoliisile märgitud sõidukit.
9. Kindlustatuks ei ole teised sõidukis viibivad isikud (sh reisijad, paarimees jt).
10. Kindlustatuks ei ole isik, kes valdab sõidukit ebaseaduslikult.

Soodustatud isik

11. Soodustatud isikul on õigus saada surmajuhtumihüvitist. Soodustatud isikuks on kindlustatu pärijad, kes on pärandi vastu võtnud, vastavalt nende osale pärandis.

Kindlustussumma

12. Kindlustussumma on rahasumma, mis on kõigi kindlustusperioodil toimunud kindlustusjuhtumite eest makstavate hüvitiste summaarseks piirmääraks. Kindlustussumma märgitakse kindlustuspoliisile.

Hüvitisliigid

13. Hüvitisliigid on püsiva puude hüvitis ja surmajuhtumihüvitis.
14. Sõidukijuhi õnnetusjuhtumikindlustuses omavastutust ei rakendata.

PÜSIVA PUUDE HÜVITIS

15. Kindlustuslepingu alusel makstakse püsiva puude hüvitis, kui kindlustatul kujuneb liiklusõnnetuse tagajärjel püsiv puue.
16. Puue on keha või kehaosa funktsioonihäire.
17. Puue on püsiv, kui keha või kehaosa funktsioon ei ole ühe aasta jooksul alates liiklusõnnetusest taastunud, et tagada keha või kehaosa normaalset funktsioneerimist.
18. Liiklusõnnetusest põhjustatud püsiva puude olemasolu ja suurus kindlustuslepingu tähenduses määratakse aasta pärast liiklusõnnetuse toimumist, võttes aluseks kindlustatu tervisliku seisundi sellel hetkel.
19. Püsiva puude määramisel võrreldakse kannatanu tervislikku seisundit samaealise terve isiku tervisliku seisundiga, võttes arvesse vaid puude raskust ja iseloomu, mitte aga kannatanu individuaalseid omadusi nagu näiteks eluviisi, ametit ega harrastusi. Puude määramisel ei arvestata töövõimekaotust ega sissetuleku vähenemist.
20. Püsiv puue määratakse meditsiiniliste dokumentide põhjal. Püsiva puude hüvitis makstakse protsendina sõidukijuhi õnnetusjuhtumikindlustuse kindlustussummast.
21. Püsiva puude protsentuaalne suurus määratakse kindlustusandja poolt kinnitatud "Püsiva puude raskusastmete tabeli" alusel. Liiklusõnnetuse tagajärje korral, mida tabel ei määratle, tehakse otsus hüvitise kohta vastavalt püsiva puude raskusastmele.
22. Arstliku ekspertiisi otsusega määratud püsiva puude raskusaste ei ole kindlustusandjale siduv püsiva puude määramisel.
23. Püsiva puude hüvitis ei maksta:
 - 23.1. kindlustatu hammaste või hambaproteeside vigastuste korral;
 - 23.2. kui liiklusõnnetusest põhjustatud püsiva puude suurus jääb alla 10%, va silmade ja sõrmede kahjustused;
 - 23.3. kui liiklusõnnetusest põhjustatud püsiva puude suurus silmade ja sõrmede kahjustuse korral on alla 5%;
 - 23.4. kui püsiv puue ilmneb hiljem kui aasta pärast liiklusõnnetuse toimumist;
 - 23.5. kui kindlustatu sureb liiklusõnnetuse tagajärjel ühe aasta jooksul arvates liiklusõnnetuse toimumise päevast.
24. Püsiva puude hüvitis makstakse kindlustatule.

SURMAJUHTUMIHÜVITIS

25. Kindlustuslepingu alusel makstakse soodustatud isikule surmajuhtumihüvitis, kui kindlustatu sureb liiklusõnnetuse tagajärjel.
26. Hüvitis ei maksta, kui kindlustatu sureb hiljem kui kolme aasta möödudes liiklusõnnetuse toimumisest.
27. Surmajuhtumihüvitise suuruseks on kindlustuspoliisile märgitud kindlustussumma.
28. Surmajuhtumihüvitis vähendatakse sama liiklusõnnetuse tõttu varem makstud püsiva puude hüvitiste võrra.

Välistused

MITTEHÜVITATAV KAHJU JA KULU

29. Käesolevate kindlustustingimuste alusel ei hüvitada ravikulusid, samuti ei kuulu hüvitamisele kindlustatu poolt saamata jäänud tulu.

RAVI VÕI TERVISLIKU SEISUNDIGA SEOTUD VÄLISTUSED

30. Kindlustusandjal on õigus vähendada kindlustushüvitis või selle maksmisest keelduda, kui liiklusõnnetuse tekkimist soodustab enne liiklusõnnetust alanud haigus (nt epilepsia, suhkruhaigus, veresoonkonna haigused, mille tagajärjel tekib infarkt või insult) või enne liiklusõnnetust tekkinud vigastus.
31. Kindlustusandjal on õigus vähendada kindlustushüvitis või selle maksmisest keelduda, kui püsiva puude või surma põhjustab või selle tekkimisele aitab kaasa kindlustatu eelnev haigus.
32. Kindlustusandjal on õigus vähendada kindlustushüvitis või selle maksmisest keelduda, kui kannatada saab kehaosa või meeleorgan, mille funktsioon oli juba enne liiklusõnnetust kahjustunud.
33. Kindlustusandjal on õigus vähendada kindlustushüvitis või selle maksmisest keelduda, kui püsiva puude või surma põhjustas või sellele aitas kaasa haigestumine nakkushaigusesse pärast liiklusõnnetust (sh AIDS, nakatumine HIV viirusesse, hepatiit).
34. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui liiklusõnnetuse tagajärjel tekkisid kindlustatul psüühikahäired, välja arvatud juhul, kui psüühikahäired on tekkinud liiklusõnnetusest põhjustatud peaju traumaatilise vigastusest.

ELU VÕI TERVISE TEADLIK OHTU SEADMINE

35. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kindlustusjuhtumi põhjustas või sellele aitas kaasa kindlustatu või kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isiku poolt kindlustatu elu või tervise teadlikult ohtu seadmine, enesevigastamine, enesetapp, enesetapukatse.

KURITEGUDE TOIMEPANEMINE

36. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kindlustusjuhtumi põhjustas või selle tekkimisele aitas kaasa kuriteo toimepanemine kindlustatu või kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isiku poolt.

JOOBESISEISUND

37. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kindlustatu oli liiklusõnnetuse toimumise ajal jooobeseisundis.
38. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kindlustatu tarvitab jooobet tekitavaid aineid pärast liiklusõnnetuse toimumist ja enne jooobeseisundi kontrollimist politsei või meditsiiniastutuse poolt.

LAHKUMINE SÜNDMUSKOHALT

39. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kindlustatu lahkub õigusakte rikkudes pärast liiklusõnnetust sündmuskohalt.

SÕIDUKI JUHTIMINE ILMA JUHILOATA VÕI JUHTIMISÕIGUSETA

40. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kindlustatul puudus liiklusõnnetuse toimumise ajal õigusaktiga ette nähtud Eesti Vabariigis kehtiv vastava kategooria juhtimisõigus, kehtiv vastava kategooria juhtimisõigust tõendav dokument (juhiluba) või kui vastava kategooria juhtimisõigus oli liiklusõnnetuse toimumise ajal peatatud.

KIIRUSE ÜLETAMINE

41. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui liiklusõnnetus toimus liikluskorraldusvahendi (nt liiklusmärk), õigusakti või sõiduki tootja poolt lubatud sõidukiiruse ületamise tõttu.

RASKE HOOLETUS TEEL JA VÄLJASPOOL TEED

42. Erinevalt käesolevate kindlustustingimuste punktist 2 ja "Kindlustuse üldtingimustes" sätestatust on kindlustusandjal kindlustushüvitise maksmise kohustust, kui kindlustusjuhtum toimus teel liiklemise käigus kindlustatu raske hooletuse tõttu.
43. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kindlustusjuhtum on toimunud kindlustatu raske hooletuse tõttu, kuid on muude kindlustuslepingu tingimustega välistatud (nt osalemine võidusõidul, kiiruse ületamine jms).

VÕISTLUSED JA VÕIDUSÕIDUD

44. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui liiklusõnnetus tekkis ajal, mil kindlustuspoliisile märgitud sõidukit kasutati autospordi harrastamiseks, võistlustel, võidusõidul, samuti harjutamisel võistlusteks või võidusõiduks. Käesolevat välistust kohaldatakse sõltumata sellest, kas võistlus, võidusõit või selleks harjutamine oli korraldatud õiguspäraselt või mitte.

Käitumine liiklusõnnetuse korral

45. Kindlustatu on kohustatud teatama liiklusõnnetusest politseile viivitamatult pärast liiklusõnnetuse toimumist.
46. Kindlustatu on kohustatud pärast liiklusõnnetuse toimumist viivitamatult pöörduma arsti poole.
47. Kindlustatu on kohustatud täitma arsti ettekirjutusi ning kasutusele võtma abinõud liiklusõnnetuse tagajärgede vähendamiseks ja paranemise soodustamiseks.
48. Kindlustusvõtja, kindlustatu või soodustatud isik on kohustatud liiklusõnnetusest viivitamatult kindlustusandjale teatama. Teade peab olema kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (e-kiri, teade kindlustusandja veebilehe kaudu).
49. Kindlustusandja nõudel tuleb hävinud või kahjustunud sõiduk esitada kindlustusandjale ülevaatuseks.
50. Kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isik peab kindlustusandjale kindlustushüvitise saamiseks esitama, olenevalt liiklusõnnetuse tagajärgedest muu hulgas järgmised dokumendid:
 - 50.1. arsti poolt koostatud haigusloo (epikriisi) koos meditsiinilise diagnoosiga, vajadusel haigusloo alusandmetega (röntgenfotod, ekspertiisid, analüüside tulemused);
 - 50.2. dokumendi kindlustatu surma ja selle asjaolude kohta, pärimistunnistuse.
51. Kindlustusandjal on õigus saada liiklusõnnetuse tekkepõhjuse tuvastamiseks, vigastuse raskuse hindamiseks, juhtumi asjaolude ning kahju suuruse selgitamiseks andmeid ja dokumente nii kindlustatult, kindlustusvõtjalt kui ka kolmandatelt isikutelt. Samuti on kindlustusandjal õigus suunata kindlustatu täiendavale arstlikule läbivaatusele.
52. Kindlustatu on kohustatud lubama enda tervislikku seisundit kontrollida kindlustusandja nimetatud arsti (de) poolt.
53. Kindlustusandjal on õigus teostada järelevalvet kindlustatu paranemise ja arstide ettekirjutuste täitmise üle.

Püsiva puude raskusastmete tabel

1. ÜLAJÄSE

Paremakäelisel kindlustatul on vasaku käe ja vasakukäelisel kindlustatul parema käe vigastuse korral kindlustushüvitise aluseks olev püsiva puude protsentuaalne suurus (edaspidi ka 'püsiva puude protsent') 5% võrra väiksem vastavast tabelis toodud püsiva puude protsendist, välja arvatud 5 % määra puhul, mida ei vähendata.

Sõrmede osad: III-V sõrme iga lüli vastab 1/3-le sõrmest, nii et kaotatud sõrmelülisid kokku lugedes ja jagades selle arvu kolmega, saadakse arv, mis näitab, mitme terve III-V sõrme kaotusele trauma vastab. Pöidla ja nimetissõrme lülide kaotust käsitletakse eraldi.

Jäik sõrmeliiges vastab amputatsioonile samast liigest, välja arvatud pöidla jäikuse korral, mille püsiva puude protsent on 0 - 10%. Tundetü sõrmeosa vastab selle sõrmeosa kaotusele. Pool või rohkem kaotatud sõrmelülisid vastab kogu selle sõrmelüli kaotusele.

	Püsiva puude protsent		Püsiva puude protsent
Ühe sõrme või sõrmeosa kaotus		Neli sõrme, välja arvatud põial	35
Pöidla küüslüli või ½ küüslulist	10	Neli sõrme (välja arvatud põial) ning vastavad kämblaluud	40
Põial	20		
Põial ja kämblaluu	25		
Kogu nimetissõrm	10	Kõigi viie sõrme kaotus	45
Nimetissõrme küüs- ja keskmine lüli	5	Kõik viis sõrme ning vastavad kämblaluud	50
III-V sõrm	5		
III-V sõrm ja kämblaluu	10	Ranne jäik, soodne asend	10
		Ranne jäik, ebasoodne asend	15-20
Kahe sõrme kaotus		Küünarvarre rotatsioon piiratud või puudub sõltuvalt asendist	10-20
Põial ja üks sõrmedest III-V	25	Küünarliiges liigub 30-90°	10
Põial ja üks sõrmedest III-V ja vastavad kämblaluud	30	Küünarliiges jäik, soodne asend	20
Põial ja kogu nimetissõrm	30	Küünarliiges jäik, ebasoodne asend	25-30
Põial, nimetissõrm ja vastavad kämblaluud	35	Küünarvarre amputatsioon	50
Kaks sõrme, välja arvatud põial	15	Õlavars tõuseb külgsuunas maksimaalselt 120°	10
Kaks sõrme (välja arvatud põial) ja vastavad kämblaluud	20	Õlavars tõuseb külgsuunas maksimaalselt 90°	15
		Õlavars tõuseb külgsuunas 40-80°	20-25
Kolme sõrme kaotus		Õlaliiges jäik, õlavars tõuseb külgsuunas 0-30°	30
Põial ja kaks sõrmedest III-V	30	Õlavarre amputatsioon	55
Põial, nimetissõrm ja üks muu sõrm	35	Kogu ülajäseme amputatsioon	60
Põial ja kaks muud sõrme ning vastavad kämblaluud	35	Mõlema ülajäseme täielik amputatsioon	100
Kolm sõrme, välja arvatud põial	20	Kodarluunärvi (n.radialis) täielik halvatus	
Kolm sõrme (välja arvatud põial) ning vastavad kämblaluud	25	allpool kolmpealihast	20
		Keskpidise närvi (n.medianus) täielik halvatus	30
Nelja sõrme kaotus		Küünarluunärvi (n.ulnaris) täielik halvatus	25
Põial ja kolm muud sõrme	35	Küünarvarre kahe närvi täielik halvatus	40
Põial ja kolm muud sõrme ning vastavad kämblaluud	40	Küünarvarre kõikide närvide täielik halvatus	45
		Õlavarrepõimiku (plexus brachialis) täielik halvatus	60

2. ALAJÄSE

Kui õnnetusjuhtumi tagajärjel on tekkinud põlve- või puusaliigese funktsioonihäire ning tehisiigese paigaldamine on meditsiiniliselt näidustatud, on püsiva puude protsendi suuruseks 20%.

	Püsiva puude protsent		Püsiva puude protsent
Varba kaotus	0-5	Põlveliigese lõtk	10-20
Suure varba ja vähemalt kahe muu varba kaotus	10	Puusaliiges jäik, soodne asend	25
Nelja varba kaotus, välja arvatud suur varvas	10	Reie amputatsioon	50
Põialabaluude amputatsioon	15	Kogu alajäseme amputatsioon	60
Jalapõia või pahkluu amputatsioon	20-25	Mõlema sääre amputatsioon	70
Alumine hüppeliiges jäik, soodne asend	10	Ühe sääre ja teise jala reie amputatsioon	80
Ülemine hüppeliiges jäik, soodne asend	15	Mõlema reie amputatsioon	90
Ülemine hüppeliiges jäik, ebasoodne asend (näiteks pes equinus ehk püstpõid)	20	Mõlema alajäseme täielik amputatsioon	100
Sääre amputatsioon	30	Alajäse lühenenud 4 cm ja rohkem	10
Põlveliigese liikuvus 0-90°	0	Pindluunärvi (n.peroneus) täielik halvatus	15
Põlveliigese liikuvus 10-60°	15	Sääreluunärvi (n.tibialis) või reienärvi (n.femoralis) täielik halvatus	20
Põlveliiges jäik, soodne asend	20	Istmikunärvi (n.ischiadicus) täielik halvatus	50
Põlveliigese sirutus tunduvalt nõrgenenud	15		

3. PEA, NÄGU.

Koljuluude murdude korral hinnatakse püsivat puuet sellega kaasneva ajukahjustuse alusel. Koljuluude murdu ilma neuroloogiliste, otoloogiliste või muude sümptomiteta ei loeta püsivaks puudeks

	Püsiva puude protsent		Püsiva puude protsent
Nägu moonutavad armid:		kõrvalesta täielik kaotus	45-60
Nähtav arm, mis ei muuda oluliselt näojooni	0-5	Peanaha (juustega kaetud osa) kaotus	0-20
Nägu ulatuslikult moonutavad armid või vigastused	25-40	Ühepoolne näonärvi halvatus	10-30
Nägu eriti raskelt moonutat vigastus, pehmete kudede ulatuslik puudumine, nina või mõlema		Mõlemapoolne näonärvi halvatus	20-40

4. SILMAD JA NÄGEMISVÕIME.

Tsentraalne nägemisteravus

Silmade nägemisteravuse näitajad on tabeli üla- ja külgservas ning vastavad püsiva puude protsendid ruudustikus. Nägemisteravust väljendatakse dioptrites koos astigmatismi korrektsiooniga. Nägemisteravuse langusest tulenev püsiva puude protsent leitakse alljärgnevast tabelist. Tabeli horisontaalse ja vertikaalse rea ristumiskohalt leitakse õnnetusjuhtumieelsele nägemisteravusele vastava püsiva puude protsent ja õnnetusjuhtumijärgsele nägemisteravusele vastava püsiva puude protsent. Püsiva puude protsentuaalne suurus, mis on aluseks kindlustushüvitise määramisele, on õnnetusjuhtumijärgse ja õnnetusjuhtumieelse püsiva puude protsentide vahe.

Vasak silm \ Paremsilm	Parem silm	0,7 või parem	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1	Alla 0,1
	0,7 või parem	0	0	0	5%	10%	10%	15%	20%
0,6	0	5%	5%	5%	10%	10%	15%	20%	
0,5	0	5%	5%	5%	10%	10%	15%	20%	
0,4	5%	5%	5%	10%	15%	15%	20%	30%	
0,3	10%	10%	10%	15%	20%	25%	35%	45%	
0,2	10%	10%	10%	15%	25%	50%	60%	70%	
0,1	15%	15%	15%	20%	35%	60%	75%	85%	
Alla 0,1	20%	20%	20%	30%	45%	70%	85%	100%	

Vaateväljad

näit Goldmanni perimeetri testvalgus II/4 normaaltäustal. Kõtsentriline ahenemine nii, et

Välja temporaalpiir	Püsiva puude protsent	
	Üks silm	Mõlemad silmad
60°	0	10
40°	0	35
30°	10	50
20°	15	75
alla 20°	20	100

Homonüümne hemianopsia:	Püsiva puude protsent	Homonüümne kvadraatanopsia	Püsiva puude protsent
Küljel, sõltuvalt asukohast (paremal, vasakul)	40-50	Bitemporaalne hemianopsia	20-30
Üleval	30		30
All	70		

	Püsiva puude protsent		Püsiva puude protsent
Täielik nüktalopia (uurituna näit Goldmann-Weekersi adaptomeetriga integraalmeetodil) nii, et kogu skotoopilise ala funktsioon puudub	50	Esineb ainult kõrvale vaadates	10
		Esineb ainult alla vaadates	15
		Esineb ainult üles vaadates	0
Afaakia (silmaläätse puudumine)		Silmalau vaje (ptoos)	
Ühel silmal, sõltuvalt korrektsiooni võimalikkusest prillidega	10-20	Ühes silmas, raske	10-15
Mõlemal silmal	30	Mõlemas silmas, keskmise raskusega	25
Ainsal silmal	30	Mõlemas silmas, raske	50
Tehislääts:		Silm eemaldatud või kärbunud	
Kahjustust hinnatakse nägemisvõime alusel.		Teine silm terve	25
Kahelinägemine (diploopia)		Ainsa silma nägemise kaotus	100
Esineb teist silma varjates	20		

5. KUULMISVÕIME, SUU, KÕRI, NEEL JA SÖÖGITORU.

Kuulmine

Kuulmisteravuse langusest tulenev püsiva puude protsent leitakse alljärgnevatest tabelitest. Püsiva puude protsentuaalne suurus, mis on aluseks kindlustushüvitise määramisele, on õnnetusjuhtumijärgse ja õnnetusjuhtumieelse püsiva puude protsentide vahe.

Kuulmisteravuse langus ühes kõrvas:

Kui parema kuulmisteravusega kõrvas audiomeetriliselt ilma kuuldeaparaadita määratud keskmine kuulmisteravus on sagedustel 500, 1000 ja 2000 Hz parem kui 20 dB, määratakse nõrgema kuulmisteravusega kõrva püsiva puude protsent. Püsiva puude protsenti võib määrata ilma audiomeetriata ainult erijuhtudel.

Kuulmine	Kõne	Sosinkõne	Püsiva puude protsent
60-89 dB	0,5-0 m	0 m	10
90- dB	0 m	0 m	15

Kuulmisteravuse langus mõlemas kõrvas:

Püsiva puude protsentuaalse suuruse määramisel juhendatakse, lähtudes eelnevatest põhimõtetest, kuulmisteravuse langusest parema kuulmisteravusega kõrvas järgmise tabeli põhjal:

Kuulmine	Kõne	Sosinkõne	Püsiva puude protsent
20-29 dB	üle 4 m	4-1 m	10
30-39 dB	4-2 m	1-0,1 m	15
40-49 dB	2-1 m	0,1-0 m	20
50-59 dB	1-0,5 m	0 m	25
60-69 dB	0,5-0,1 m	0 m	30
70-79 dB	0,1-0 m	0 m	35
80-89 dB	0 m	0 m	40
90- dB	0 m	0 m	50

Kui kuulmisteravus nõrgemas kõrvas on 500-2000 Hz vahel keskmiselt vähemalt 35 dB paremast kõrvast halvem, lisatakse ülaltoodud tabelist saadud püsiva puude protsendile veel 5%.

Kui 4000 Hz juures on mõõdetud vähemalt 20 dB suurem kuulmisteravuse langus kui sagedustel 500, 1000 ja 2000 Hz keskmisest kuulmisteravusest paremas kõrvas, suurendatakse püsiva puude protsenti 5 % võrra. Alternatiivselt kõneaudiomeetria leitud 20-39 % suuruse puudulikkuse korral lisatakse 5% ja üle 40 % puudulikkuse korral 10 %.

Kuulmisteravuse langusega seotud kõnehäire

Kõne ebaselge, kuid kergesti mõistetav, millisel juhul lisatakse kuulmisteravuse languse püsiva puude protsendile kuni 25 %.

Kokku ei tohi protsent olla üle 60%.

Arusaadavalt rääkimine raskendatud, millisel juhul lisatakse kuulmisteravuse languse püsiva puude protsendile kuni 40 %.

Kokku ei tohi protsent olla üle 70%.

	Püsiva puude protsent		Püsiva puude protsent
Võimetu arusaadavalt rääkima, kui puue on tingitud kuulmisteravuse langusest	70-80	Keele osaline kaotus, kõne ebaselge, kuid arusaadav	0-25
		Keele kaotus, kõne raskustega arusaadav	40
		Keele kaotus, ei suuda arusaadavalt kõnelda	70
Suu		Kõri	
Hammaste kaotus alla 18-aastastel isikutel, kui proteesi kasutamine raske või võimatu	10-20	Hääle kähedus ühe häälepaela halvatuses või muust põhjusest	10
Närimisfunktsiooni puudulikkus v.a juhul, kui närimisfunktsiooni puudulikkus on 18-aastaselt ja vanemal isikul tingitud jäävhammaste või hambaproteesi vigastusest	0-20	Hääle kähedus mõlema häälepaela halvatuses või muust põhjusest	30
Lõuakrampsuligus (trism), võimalik ainult vedela toidu manustamine	30	Hingetoru püsiv fistel või kõri kaotus	50
		Kõri kaotus, millega on seotud hingetoru fistel ja kõnevõime kaotus	70

6. HINGAMISELUNDID

Hingamisfunktsiooni pöördumatu puudulikkus

Hingamisfunktsiooni puudulikkust tuleb hinnata, võrreldes seda samaealiste tervete isikutega. Hingamisfunktsiooni pöördumatu puudulikkus peab olema kinnitatud uuringutega ja selle ravi piisavalt kontrollitud.

Hinnates püsiva puude määramisel kopsukahjustusega seotud hingeldust, tuleb toetuda kopsude funktsiooni uuringutele. Hinnang ei tohi põhineda ainult kopsude funktsiooni ühekordsel mõõtmisel.

Vitaalkapatsiteet (VC või FVC) protsent normist	Ekspiratoorne sekundi-kapatsiteet (FEV1) protsent normist	Difusioonikapatsiteet (DI) protsent normist	Püsiva puude protsent
65-79	65-79	60-74	0-25
50-64	50-64	45-59	30-50
35-49	35-49	30-44	55-75
alla 35	alla 35	alla 30	80-100

7. KÕHUÕÖNE JA VAAGNAPIIRKONNA ELUNDID JA KÕHUKATTED

	Püsiva puude protsent		Püsiva puude protsent
Põrna kaotus	5	Jämesoole fistel	30
Neeru kaotus, teine neer on terve	10	Armisong, vajalik toestav side	10-20
Suguti kaotus	50		
Uriinifistel	40-50	Viljatuks tegev suguelundite kahjustus	25
Peensoole fistel	40-50		

8. PÜSIVA PUUDE PROTSENDI ARVUTAMINE

8.1 Kui õnnetusjuhtumi tagajärjel tekkinud funktsioonihäired vastavad mitme eelpooltoodud alajaotuse tunnustele, määratakse püsiva puude protsent selle alajaotuse alusel, kus kirjeldatud kahjustus (kehavigastus) on tekkinud funktsioonihäirete peamiseks põhjuseks.

8.2 Kui õnnetusjuhtumi tagajärjel on püsivalt kahjustunud ühe kehaosa mitu osa, määratakse kindlustushüvitise aluseks oleva püsiva puude protsent raskeima kahjustuse järgi.

Näiteks kogu ülajäseme amputatsiooni korral (hõlmab kõigi viie sõrme, kämbaluude, randme, küünarvarre ja õlavarre amputatsiooni) on lõplikuks püsiva puude protsendiks kogu ülajäseme amputatsioonile vastav 60%.

8.3 Kui õnnetusjuhtumi tagajärjel on samaaegselt püsivalt kahjustunud mitme kehaosa funktsioon, ei ole kindlustushüvitise aluseks olev püsiva puude protsent üksikute protsentide summa.

8.3.1 Kahe erineva kehaosa funktsiooni kahjustuse korral tuleb kindlustushüvitise aluseks olev püsiva puude protsendi määramisel lähtuda järgmisest valemist:

$$K = A + B - \frac{A \times B}{100}$$

Valemis on K kogukahjustuse protsent ning A ja B on kahe erineva kahjustuse tabelist saadud protsendid.

- 8.3.2 Rohkem kui kahe erineva kehaosa funktsiooni kahjustuse korral, määratakse kindlustushüvitis raskeima kahjustuse järgi, kaasnevate kahjustuste eest arvestatakse kindlustushüvitist 50% kaasneva kahjustuse eest ettenähtud kahjustuse protsendist, kuid summaarselt mitte rohkem kui 100%.
- 8.3.3 Kui on kahjustunud teineteist asendavad paariselundid, mis põhjustavad mõlema elundi märkimisväärse funktsiooni puudulikkuse, võib kindlustushüvitise aluseks olev püsiva puude protsent olla üksikute kahjustuste protsentide summast suurem.

